

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), J. van Hoorn (GL), M. Martinez Doubiani (D66), Y. Menger (Stadspartij), M. Sloot (Stadspartij), M. den Os (Stadspartij), H. de Waard (SP), E. Akkerman (VVD), M. Goodijk (S&S), P. Rebergen (CU), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN)

Namens het college: M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur

00:04:30

Voorzitter: Goedemiddag allemaal. Welkom bij het politieke vragenuur van 28 februari. Er is een tweetal vragen ingestuurd. Beide zullen worden beantwoord door mevrouw Molema. De eerste vraag van het CDA over zorgen over drugsgebruik in het uitgaansleven. De heer De Haan.

00:05:02

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het zal geen geheim zijn dat het CDA zich al jaren zorgen maakt over het grootschalige drugsgebruik. Afgelopen week hebben we nog in het hele Marengo-proces kunnen zien wat de effecten kunnen zijn van drugscriminaliteit. Daarnaast is het slecht voor het milieu. Het is slecht voor de gezondheid. Het CDA heeft natuurlijk hier al vaak dit punt gemaakt. Wederom blijkt dat het gebruik niet afneemt, maar alleen toeneemt. Het Trimbos heeft een groot uitgaansonderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat driekwart van de mensen drugs gebruikte tijdens het uitgaan. Je bent tegenwoordig bijna de uitzondering als je dat niet doet. Vooral als we kijken naar het noorden van Nederland zien we dat 3-MMC gigantisch aan het toenemen is. Dat is iets waar wij in 2021 al vragen over hebben gesteld. Dat bleek uit het wateronderzoek wat volgende maand weer wordt uitgevoerd. Wij vragen ons af of het huidige onderzoek van Trimbos voor het college nog extra reden geeft tot actie tot maatregelen. Want het CDA begint het aardig zat te zijn dat het gebruik alleen maar lijkt toe te nemen, terwijl we alle schadelijke gevolgen van drugs kennen.

00:06:22

Voorzitter: Reactie van D66.

00:06:25

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, Voorzitter. Het is niet verrassend dat onze fractie een ander standpunt heeft op het drugsgebruik dan het CDA. Het gebruik van roesmiddelen zoals alcohol, drugs en medicijnen is wel van alle tijden. Ik ben benieuwd wat het CDA bedoelt met de huidige aanpak in de vragen. Bedoelt u dan het wietexperiment waar Groningen lang op wacht? Ik was benieuwd wat een aanpak zou zijn die volgens het CDA zou kunnen helpen om de gezondheidsrisico's te verminderen bij gebruikers en alle excessen die daar volgens het CDA achter komen.

00:07:01

De heer De Haan: Voorzitter, wat ten eerste echt zou kunnen helpen, is dat we als voltallige raad, ook als fractie D66, dit probleem echt zouden erkennen. Ik ben blij dat

landelijk de minister het erkent. Dat onze burgemeester het erkent en dat veel mensen er afschuw van uitspreken als we zien wat de effecten zijn voor het klimaat, voor de gezondheid. 3-MMC is bijvoorbeeld erg verslavend en schadelijk: uitputting, hartkloppingen, oververhitting, het kan zelfs levensbedreigend zijn. Het zou ten eerste helpen als we dit niet weglachen. Ik begin het spuugzat te worden dat als we over drugs hebben, mensen denken dat het allemaal normaal is. Het begint hier in deze raad, dat we uitspreken dat het niet normaal is. Daarom stellen we deze vragen: we mogen dit niet normaal gaan vinden. Met de huidige aanpak bedoel ik alles wat we nu doen in Groningen. We zien dat het in de cijfers geen of nauwelijks effect heeft. Het gebruik neemt toe. Wat ons betreft is er dan meer actie nodig. Ik mis de urgentie bij dit college. Daar vragen we naar.

00:08:02

Voorzitter: Een interruptie van GroenLinks.

00:08:06

Mevrouw Folkerts: Ik denk dat we het in deze raad eens zijn met dat er problemen zijn rondom problematisch middelengebruik. Ik denk dat waar we het niet met alle fracties eens zijn, is: in hoeverre is bijvoorbeeld drugs het grootste probleem en zijn er niet veel grotere problemen rondom roken, rondom alcohol. U haalt zelf het Trimbos aan. Dit zijn de meest verslavende, meest schadelijke voor de samenleving en de gezondheidsmiddelen.

00:08:36

Mevrouw Folkerts: U vraagt over het huidige beleid. Bedoelt u dan het beleid waar wij als gemeente zeggen: we zien dat er een groep jongeren is, dat heeft te maken met Corona, dat heeft te maken met stress, waar het niet goed mee gaat. Dan wordt middelengebruik problematisch. Dat is een maatwerk aanpak die kijkt naar de jongeren en die niet zozeer kijkt naar de middelen. Of mensen nu problematisch gaan gokken, problematisch alcohol gebruiken, drugs, porno, gamen: op het moment dat het niet goed met jou gaat worden dingen verslavend en worden dingen problematisch. Het heeft niet zoveel zin om wat het CDA doet: bij elk nieuw middel moord en brand te gaan schreeuwen.

00:09:17

De heer De Haan: Voorzitter, ik weet niet waar ik moet beginnen. We hebben het hier over illegale drugs. Uw partij schreeuwt altijd moord en brand als we het hebben over klimaatproblemen. Als er iets slecht is voor het klimaat, dan is het al die drugsproductie. Het is slecht voor de gezondheid. Laten we iets wat niet normaal is, ook niet normaal gaan maken. Wij schreeuwen helemaal niet bij elk nieuw middel om moord en brand. Dit is een nieuw onderzoek. Het is vorige week gepubliceerd door het Trimbos. Waarin je ziet dat het gebruik toeneemt en waarin je alarmerende cijfers ziet over bijvoorbeeld het gebruik van 3-MMC hier in het noorden van Nederland. Wij vragen aan het college of daar verdere actie op nodig is. Wat deze partijen hier aan de overkant doen, is het goed praten van iets wat illegaal is. Wat slecht is voor onze samenleving. Het maakt delen van onze samenleving kapot. Ik zou tegen deze partijen willen zeggen om daar een keer mee op te houden.

00:10:13

Voorzitter: Nog een reactie van GroenLinks.

00:10:17

Mevrouw Folkerts: Het feit dat het illegaal is, gaat in hand in hand met dat er inderdaad illegale dumpingen zijn. Erg problematisch voor het milieu. Daar hebben wij recent mede vragen over ingediend. U moet dat uit elkaar trekken. De problemen rondom milieu en rondom criminaliteit komen voort uit het feit dat het illegaal is. Daarom zijn er heel veel experts die zeggen: doe iets aan die illegaliteit. De problemen rondom verslavingen, rondom gezondheid, rondom een groepje jongeren waar het echt niet goed mee gaat, daarmee kunnen wij elkaar hier de hand schudden. Die problemen maar hebben wij ook. Het enige waar wij over verschillen is de oplossing. Is de oplossing: het is illegaal, dus je moet het niet doen. Of is in de oplossing een bredere aanpak rondom mentaal welzijn van jongeren, omdat dat de kern van het probleem is? Dat is het enige waar we hierover van mening verschillen.

00:11:05

Voorzitter: D66.

00:11:07

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, Voorzitter. Onze fractie heeft nooit gezegd dat wij niet staan voor een aanpak om de gezondheidsrisico's te verminderen. Op dat punt ben ik het totaal niet eens met het CDA. GroenLinks heeft de woorden uit mijn mond gehaald. Het gaat erom dat wij die gezondheidsrisico's voor de gebruikers willen verminderen. Daar staan we achter. Daar kunnen wij elkaar wellicht in vinden. Het gaat er ook om dat je het breder perspectief hierin ziet. Het gaat niet alleen maar over de gebruikers, maar het gaat over die achterdeur die al jaren illegaal is. Dat er een beleid wordt gevoerd dat wankel is, waardoor er excessen ontstaan. Waardoor er liquidaties ontstaan, waardoor er heel veel ondermijning is ontstaan. Dat is het probleem dat we moeten inzien. Ik had een vraag over iets anders aan het college, want ik heb het onderzoek dat het CDA aanhaalde in zijn vragen, gelezen.

00:12:14

Mevrouw Martinez Doubiani: Daar komt seksueel grensoverschrijdend gedrag en straatintimidatie naar voren als een probleem. Dat vind ik zorgelijk, want er staat in dat acht op de tien vrouwen het afgelopen jaar dit veelmatig heeft meegemaakt. Dat de meeste mensen zich het minst veilig voelen in clubs of discotheken. Ik vraag me af hoe het college hiernaar kijkt en of hier een aanpak voor komt, voor seksueel overschrijdend gedrag en straatintimidatie. Volgens mij hebben wij in de zomer van 2022 een motie aangenomen die daar wellicht naar vraagt. Dat is mijn vraag aan het college, Voorzitter.

00:12:52

Voorzitter: We kunnen overgaan naar de Stadspartij.

00:12:56

Mevrouw Sloot: Dank u wel, Voorzitter. Ik had een vraag aan het CDA. Ik wil het beperken tot het excessieve drugsgebruik, wat zeker als het gaat om illegale middelen best wel heftig is. Of je daar nu voor of tegen legalisatie bent, is op dit moment niet zo relevant, omdat dat een veel groter en langer traject behelst. Daar hebben nu een probleem. Dat ziet het CDA ook, want ik zag in uw vragen, u had het over de online verkoop. Als het bijvoorbeeld gaat om 3-MMC. Er hoeft maar een molecuul veranderd te worden en ze geven het een andere naam. Jij kunt het gewoon kopen. Op de zakjes staat dan: alleen voor onderzoeksdoeleinden, niet voor

consumptie. Dan koop jij het, want dan zeg je: ik gebruik dit voor onderzoeksdoeleinden. Denkt het CDA dat wij als gemeente aan zoiets iets kunnen doen? Dat is waardoor het hier voor luttele centen over de toonbank gaat en waardoor het zo ontzettend veelvuldig gebruikt kan worden. Dan heb ik het inderdaad over de drugs die op deze manier online, in shops, overal hier in deze gemeente gekocht worden.

00:14:12

Voorzitter: Er zijn veel vragen gesteld aan het CDA.

00:14:17

De heer De Haan: Volgens mij heb ik in mijn eerdere reacties al laten weten dat ik het totaal niet eens ben met bijvoorbeeld GroenLinks en D66. De keren dat zij het over de problematiek hadden, kwamen ze met volgens mij een inleverpunt die we als gemeente zouden moeten gaan organiseren, zodat criminelen daar hun drugsafval zouden kunnen dumpen. Volgens mij is dat wereldvreemd en zit dat ver van de oplossingen af, die we zouden moeten nemen. Waar het wat het CDA betreft echt om gaat, is dat we als maatschappij, als samenleving een verantwoordelijkheid hebben. Dat betekent dat iedere persoon de verantwoordelijkheid heeft in het oplossen van dit probleem en kijken naar gebruikers.

00:14:54

De heer De Haan: Het vraagt wat van de hele samenleving, ook van het uitgaansleven. Als ik op mevrouw Sloot mag reageren: natuurlijk zien we wat daar speelt met designer drugs, dat daar steeds dingen in worden aangepast. Je ziet dat het ongelooflijk makkelijk verkrijgbaar is: via Snapchat, via WhatsApp. Het is ontzettend makkelijk in deze tijd. Het baart ons grote zorgen omdat je ziet dat 3-MMC ontzettend verslavend is. Het heeft veel schadelijke effecten. We zien dat Noord-Nederland hier aan kop staat. Wellicht dat de wethouder nu in haar beantwoording op de vraag in kan gaan.

00:15:33

Voorzitter: Heeft Student en Stad nog een nieuwe vraag? Aan het CDA of aan het college?

00:15:41

Mevrouw Goodijk: Dank je wel, Voorzitter. Ik hoor meneer De Haan de oplossing die eerder geboden is, als belachelijk omschrijven. Volgens mij is het wel een praktische oplossing. Toen mijn collega van D66 vroeg naar een oplossing, werd hier door CDA gezegd: "We moeten hier met vijfenveertig mangaan zeggen dat het slecht is." Ik kan je vertellen: mensen van mijn leeftijdscategorie volgen echt niet dagelijks wat hier in de raad wordt gezegd. We hebben al moeite om die publieke tribune vol te krijgen. Ook al zouden we hier met vijfenveertig man zeggen: "Het mag echt niet, het is slecht, het is illegaal", het maakt geen verschil. Het is nu illegaal, het was tien jaar geleden al illegaal. Inderdaad, u geeft aan: het gebruik neemt toe. Wat is nu concreet de oplossing die het CDA verwacht van het college?

00:16:31

De heer De Haan: Voorzitter, aan het begin van deze collegeperiode zijn we ten eerste meteen al met een voorstel gekomen, om na te denken over mogelijke oplossingen. In Rotterdam zijn ze nu bijvoorbeeld bezig met de grootschalige

campagne waarin ze proberen om bewustwording te creëren bij mensen, wat het effect kan zijn van het gebruiken van drugs. Minister Yeşilgöz heeft een heel nieuw soort boek waarin je foto's ziet wat de drugscriminaliteit doet met onze samenleving. Een stuk bewustwording kan denk ik al een heel groot verschil maken. Natuurlijk gaat het om het aanpakken van criminelen, maar het gaat ook om het imago van drugs. Om uiteindelijk daar een verandering in teweeg te brengen. Ik hoef helemaal niet altijd mensen in het verdomhoekje te plaatsen of mensen te stigmatiseren, maar het is net als met roken: op een gegeven moment werd roken iets wat niet meer cool is. Dat doe je niet. Het is slecht voor je gezondheid, je krijgt er kanker van et cetera. Ik hoop echt dat er binnen de samenleving een beweging komt. Dat mensen gaan zien wat voor vernietigende gevolgen het voor een hele hoop kwetsbare mensen betekent. Dat zijn niet de mensen die maar een keer een pilletje te slikken op een festival. Het zijn de kwetsbare mensen die uiteindelijk hieraan ten onder gaan. Dat er uiteindelijk in de samenleving een beweging ontstaat dat drugs niet oké is.

00:17:50

Voorzitter: Ik zie een prangende vraag van VVD. De heer De Haan heeft een duidelijk beeldend kunnen schetsen hoe het CDA denkt over drugs. Graag voor nieuwe input. VVD.

00:18:04

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, Voorzitter. De vragen die ik heb zijn aanvullend. Ook aan het college, niet aan het CDA. Ik mis in het verhaal tot nu toe volledig de rol van ouders. Dus als de wethouder daarover iets zou willen zeggen? Hoe het college de aanpak ziet. Heel specifiek en dat werd door het CDA genoemd, die campagne in Rotterdam. Wat het college daarvan vindt.

00:18:26

Voorzitter: We gaan nu over naar de beantwoording van het college.

00:18:29

Mevrouw Molema: Dank u wel. In april staat het integrale actieplan middelengebruik op uw agenda. Er wordt op dit moment aan gewerkt. Trimbos-instituut is een van de partijen die daarbij betrokken is geweest. Die heeft een scan gemaakt van de situatie in Groningen. Volgens mij kunt u daar met elkaar de discussie voeren: wat zijn de juiste acties die we kunnen ondernemen met elkaar en hoe kijken jullie daar met elkaar naar? De vraag is: hoe kijkt het college ernaar? Het baart ons zorgen dat het drugsgebruik toeneemt. Dat is in brede zin, dus wij hebben een integraal aanpak middelengebruik. Daar zit roken, alcohol en drugs in. Over dat totaal gaat u met elkaar in gesprek of wij daarin de juiste voorstellen aan u doen. Wat we wel zien is dat preventie een lange adem vraagt. Natuurlijk stellen wij de ambitie op dat wij niet willen dat kinderen onder de achttien drinken en dat we willen dat er geen problematisch middelengebruik is. We moeten ons realiseren dat het een hele lastige ambitie is om daadwerkelijk te realiseren.

00:19:41

Mevrouw Molema: Wij zullen ons inspannen binnen de financiën, want u heeft daar in de begroting van dit jaar geld voor beschikbaar gesteld om met een goed plan te komen. Daar zit zowel preventie als handhaving in. Dat is goed om mee te nemen, want volgens mij gaat het hier om: zoek naar de oplossing in de bewustwording, in communicatie, in kinderen zo jong mogelijk leren. Ik ga meteen meegeven dat wij

daar voorstander van zijn, dat je dat in brede zin doet. Dat je echt een integraal preventieprogramma hebt voor jeugd in plaats van alleen op middelengebruik. Dat je kijkt: middelengebruik is een symptoom van een copingmechanisme van andere problemen. Dat je in totaal met jongeren dat goede gesprek voert. Dat zal daar in ieder geval in zitten. Dat we proberen in ieder geval zoveel mogelijk in te zetten op middelbare scholen, om kinderen vroegtijdig te leren wat de consequenties zijn. Dat er alternatieven zijn op het moment dat je wat minder in je vel zit.

00:20:39

Mevrouw Molema: Dan het gebruik van 3-MMC: dat vinden wij geen positieve ontwikkeling. Volgens mij is dat geen verrassing. Op het moment dat je met elkaar zegt: wij maken ons zorgen over de gezondheid van kinderen, want we willen juist graag dat iedereen gezond opgroeit en leeft hier in Groningen. Dan weet je dat problematisch middelengebruik niet bijdraagt aan gezond oud worden. Wat wij niet doen en dat ga ik meteen zeggen: dat wij specifiek op een bepaald type drugs in gaan zetten. Dat we het vooral in de breedte in gaan zetten. Volgens mij wordt u op uw wenken bediend. U bent een tijdje terug al een keer bijgepraat door verschillende partners op middelengebruik over wat de situatie in Groningen is. Wij hebben bijeenkomsten waarbij zowel de horeca, als het welzijnswerk, als onderwijs, studentenverenigingen en onze verslavingszorg worden uitgeroepen om mee te denken over dit plan. Zodat we een zo goed mogelijk integraal plan aan u kunnen voorleggen. Volgens mij heb ik antwoord gegeven op de vraag. Wat we vinden van een campagne van Rotterdam: ik heb het eerste concept gezien. Daar staat niet in: we gaan de campagne van Rotterdam overnemen.

00:21:48

Voorzitter: D66.

00:21:50

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, Voorzitter. Dank je wel aan het college voor de beantwoording. Ik had nog een vraag gesteld over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Of daaraan wordt gedacht in het plan van aanpak. Of daar een apart plan van aanpak ergens wordt meegenomen, want in het onderzoek komt het naar voren. Het komt ook met gesprekken met politie en boa's naar voren. Dat is wel zorgelijk.

00:22:13

Voorzitter: Het college.

00:22:17

Mevrouw Molema: Daar hebben wij een Gronings offensief op. Dat is aan gepresenteerd vorig jaar. Dat doen we met de hele regio. Daar zit grensoverschrijdend gedrag in en seksueel geweld tegen vrouwen zit daarin. En veilig uitgaan, dus grensoverschrijdend gedrag in het uitgaansleven is onderdeel van het convenant veilig uitgaan, wat is afgesloten met de horecapartners, met de politie en de gemeente. Daar hebben we aandacht voor. Dat houdt in dat personeel in uitgaansgelegenheden getraind kan worden om het te herkennen en op een goede manier in te kunnen grijpen.

00:22:52

Voorzitter: Stadspartij.

00:22:55

De heer Den Os: Ik hoor de wethouder zeggen dat ze niet ingaan op individuele drugs, maar dat is toch bij lachgas wel gebeurd? Of vergis ik mij daarin?

00:23:05

Mevrouw Molema: Wat ik zeg is dat middelengebruik integraal is. Dat we niet een aanpak bedenken op cannabis, want dat is hier ook problematisch. Het gaat nu niet over een aanpak op cocaïne en een aanpak op wat meer synthetische drugs. Maar dat we integraal proberen te voorkomen dat jongeren starten met drugs. Dat we integraal in onze convenanten met uitgaan op alle drugsgebruik inzetten. Niet specifiek een aanpak hebben op aparte onderdelen, wat we wel hebben met roken. Daar bent u onlangs over geïnformeerd dat we proberen zoveel mogelijk rookvrije omgevingen te creëren. Het starten met roken zal onderdeel zijn van het integrale preventieve programma wat we in het onderwijs gaan inzetten.

00:23:57

Voorzitter: Dan gaan we over op de volgende vragen. Vragen van de fractie van de ChristenUnie en het CDA over de versterking. Ik denk dat ChristenUnie het toelicht?

00:24:08

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. De hele versterkingsoperatie is nog steeds een grote frustratie voor inwoners. Dat geldt zeker voor de mensen die na al die jaren nog geen duidelijkheid hebben over de versterking van hun woning. Of hun woning wel of niet veilig is en wat er eventueel aan versterking moet gebeuren. We zijn onlangs bij de NCG geweest. We hebben gesprekken gaan met NCG en daarin werd aangegeven dat voor 1 juli al die inwoners duidelijkheid zouden krijgen. Ik denk dat het belangrijk is dat dat gezegd is. Dat die datum gehaald wordt. Nu was er onder verschillende inwoners onrust ontstaan naar aanleiding van het feit dat sommige ingenieursrapporten nog niet klaar zijn. Er werd gezegd dat het niet per se duidelijk is of die voor de zomer zouden worden opgeleverd en dat na de zomer zou zijn. In ieder geval niet voor 1 juli. Vanwege die onrust die onder inwoners is ontstaan, want inwoners praten toch met elkaar is, heb ik gedacht om die vragen te stellen. Wat ons betreft is 1 juli echt wel 1 juli.

00:25:25

Voorzitter: Het college.

00:25:29

Mevrouw Molema: Dank u wel. Naar aanleiding van deze vraag is er contact geweest met de NCG en hieruit blijkt dat noch de gemeente, noch de NCG weet wie dit gezegd zou kunnen hebben. De bewonersbegeleider heeft geen contact gehad en het klantcontactcentrum is niet gebeld. De NCG kan zich niet vinden in dit signaal. De deadline van 1 juli blijft dus staan.

00:25:57

Voorzitter: ChristenUnie.

00:26:00

De heer Rebergen: Dat is uiteraard goed te horen. Het gaat natuurlijk om inspecties die nog bij die mensen plaatsvinden, waarbij de ingenieurs over de vloer komen. Waar dat precies gezegd is? Het is zeker niet de bedoeling dat iemand erop zou worden aangesproken dat die de verkeerde dingen gezegd zou hebben. Er is een

stukje onrust ontstaan. Dat stukje onrust willen we het liefst wegnemen. Als de wethouder aangeeft: 1 juli wordt door het NCG gehaald. Dan is het alleen maar heel prettig om te horen. Het is zeker niet de bedoeling dat individuele personen daarop eventueel aangesproken zouden gaan worden.

00:26:37

Voorzitter: Het CDA.

00:26:38

Mevrouw Armut: Dank, Voorzitter. Nog een vraag: mocht het nu het geval zijn, dat er toch onverhoopt uitstel is. We hebben het over 1 juli, maar het zou veel eerder zijn. Kan de wethouder ons toezeggen dat wij daar tijdig van op de hoogte worden gehouden? Dat we het snel horen zodat zulke onduidelijkheden in ieder geval niet meer ontstaan?

00:27:03

Voorzitter: Het college.

00:27:05

Mevrouw Molema: Dan moet ik een toezegging doen voor een collega, maar ik ga ervan uit dat de dat deadline staat en dat we daarmee bewoners gerust kunnen stellen. Mocht er toch onverhoopt iets anders uitkomen, dan ken ik mijn collega goed genoeg om te weten dat zij de raad altijd daar snel over zal informeren.

00:27:26

Voorzitter: Dit was hem. Bedankt allemaal.